

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ДОНЕЦЬКИЙ
АРХЕОЛОГІЧНИЙ
ЗБІРНИК**

2016 № 20

**НАУКОВИЙ ЩОРІЧНИК
ЗАСНОВАНИЙ 1992 р.**

Вінниця – 2016

ББК Т4 (45)
УДК 902 (4-11)
Д 673

**Донецький археологічний збірник. – № 20. – Вінниця: Вид-во
Донецьк. ун-ту, 2016. – 175 с.**

У збірці вміщено статті з проблем археології Східної Європи від бронзового віку до античності, публікації матеріалів археологічних розкопок і музейних колекцій.

Головний редактор:

ЛИТВИНЕНКО Р.О. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)

Відповідальний секретар:

ГРИЩУК О.М. – маг. історії (Донецький національний університет)

Редакційна колегія:

БУТ О.М. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)
ГЕДЬО А.В. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)
ГРИДІНА І.М. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)
ДЕРГАЧОВ В.О. – д.і.н. (Інститут Культурної спадщини АН Молдови)
ЗАЛІЗНЯК Л.Л. – д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)
КЛЕЙН Л.С. – д.і.н., проф. (Санкт-Петербурзький державний університет)
КОСЬКО О. – д.н.г., проф. (Інститут праісторії Познанського університету)
МАХНІК Я. – д.н.г., проф. (Польська Академія мистецтв і науки)
ОТРОЩЕНКО В.В. – д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)
ПРЯХІН А.Д. – д.і.н., проф. (Воронезький державний університет)
СКОРИЙ С.А. – д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)
СТЯЖКІНА О.В. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)
ТЕМІРОВА Н.Р. – д.і.н., проф. (Донецький національний університет)
ТОЛОЧКО П.П. – акад. НАНУ, д.і.н., проф. (Інститут археології НАН України)
ЧЕРНИХ Є.М. – чл.-кор. РАН, д.і.н., проф. (Інститут археології РАН)

Рецензенти:

ІВАНОВА С.В. – д.і.н., проф. (Одеський національний університет)
БАНДРІВСЬКИЙ М.С. – д.і.н., с.н.с. (Інститут українознавства ім. Крип'якевича НАН України)

Свідоцтво про держреєстрацію ЗМІ: КВ № 15946-4418Р від 13.11.2009 р.

Постановою Президії ВАК України від 23.02.2011 р. № 1-05/2 збірку внесено до Переліку наукових фахових видань України

Друкується за рішенням Вченої Ради Донецького національного університету (протокол № 3 від 29.01.2016 р.)

DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

**DONETSK
ARCHAEOLOGICAL
COLLECT**

2016 № 20

**SCIENCE ANNUAL COLLECT
LAUNCHED IN 1992**

Vinnytsia – 2016

Donetsk archaeological collection. – № 20. – Vinnytsia: Donetsk University Press, 2016. – 175 p.

The collection contains articles on problems of archeology of the East Europe and adjacent regions from Bronze Age up to Antique Time, publications of materials of archeological excavations and museum collections.

Editor-in-chief:

LYTVYNENKO R.A. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)

Responsible secretary:

GRYSHCHUK O.M. – Mast. hist., (Donetsk National University)

Editorial board:

BUT A.N. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
GEDIO A.V. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
GRIDINA I.N. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
DERGACIOV V.A. – Dr. Hab., (Institute of Culture Heritage of Acad. of Sc. of Moldova)
ZALIZNIAK L.L. – Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
KLEIN L.S. – Dr. Hab., Prof. (Saint Petersburg State University)
KOŠKO A. – Dr. Hab., Prof. (Ad. Mickiewicz University, Institute of Prehistory)
MACHNIK J. – Dr. Hab., Prof. (Polish Academy of Arts and Sciences)
OTROSCHENKO V.V. – Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
PRYAHIN A.D. – Dr. Hab., Prof. (Voronezh State University)
SKORY S.A. – Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
STIAZHKINA E.V. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
TEMIROVA N.R. – Dr. Hab., Prof. (Donetsk National University)
TOLOCHKO P.P. – Acad. of Ukraine's NAS (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
CHERNYKH E.N. – Corresponding member of RAS (Institute of Archaeology of RAS)

Reviewers:

IVANOVA S.V. – Dr. Hab., Prof. (Institute of Archaeology of Ukraine's NAS)
BANDRIVSKYI M.S. – Dr. Hab., S.R. (Institute of Ukrainian Studies of Ukraine's NAS)

Registration state certificate of mass media: KB № 15946-4418P from 13.11.2009

The collection is included in the List of scientific special editions of Ukraine by the Decision of Presidium of the Supreme Certifying Commission of Ukraine № 1-05/2 from 23.02.2011

Recommended for publishing by the Academic council of Donetsk National University (Protocol № 3, 29.01.2016)

ЗМІСТ

Статті

Литвиненко Р.О. Пізній етап дніпро-донської бабинської культури	7
Грищук О.М. Жінки в бабинському соціумі	43
Забавин В.О. К проблеме культурогенеза срубной культуры Северного Приазовья	54
Цимиданов В.В. Путевые кости лошади в обрядности срубной культуры	68
Вахрамеева А.В. Образ Деметры на троне в терракотах Боспора	98

Публікації

Черных Л.А., Николова А.В. Курганы эпохи энеолита-бронзы у с. Первомаевка на Херсонщине	103
Соловкін О.О., Філіпов О.П., Шамрай А.В. Металеві вироби доби пізньої бронзи із Середнього Подінців'я (нові знахідки)	162
Список скорочень	173
Відомості про авторів	174

CONTENTS

Articles

Lytvynenko R.A. A late stage of Dnepr-Don Babyne culture	7
Gryshchuk O.M. Women in Babyne society	43
Zabavin V.O. To the problem of cultural genesis of Timber-Grave culture in Northern Azov	54
Tsimidanov V.V. Hors pasterns in rite of Timber-Grave culture	68
Vakhrameieva G.V. Seated figurines of Demeter in Bosphorus terracotta	98

Publications

Chernykh L.A., Nikolova A.V. Eneolithic and Bronze Age kurgans near the village of Pervomaevka, the Kherson Region	103
Solovkin A.A., Filippov A.P., Shamrai A.V. Metal products of the late Bronze Age from the middle reaches of Seversky Donets river (new findings)	162
List of abbreviations	173
Data about authors	174